

ligger. Det Radikale Venstre fraskriver sig da i hvert fald ikke retten til at kunne rejse spørgsmål her i Folketinget, hvis vi finder, at der ikke er opnået en tilfredsstillende enighed. Det giver fuldstændig sig selv. Om dette siger grundlovens § 53 jo også så malende, at man kan bringe et spørgsmål til forhandling og æske ministernes forklaring. Det betyder altså ikke, at man kan lægge låg på det, som man skulle tro, men det betyder, at man tværtimod kan få sat lys på det. Det er et af grundlovens helt festlige udtryk.

Jeg vil godt til sidst rejse et spørgsmål, som ikke har været berørt før. I fællesprinciperklæringen med Grønland taler man om modernisering af forsvarsaftalen. I vedtagelsen har forslagsstillerne skrevet en fornyelse af forsvarsaftalen, og derfor vil jeg da gerne bede ministeren, når han får ordet, om at udtale sig om, om der her er tilstræbt en fornyelse. Er det med vilje, at man her vælger et andet udtryk, end man gør i principerklæringen med Grønland? Det synes jeg kunne have en vis saglig interesse.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så bliver det hr. Søren Søndergaard som ordfører.

Søren Søndergaard (EL):

I diskussionen og vurderingen af vores holdning til spørgsmålet om missilskjoldet og i den forbindelse opgraderingen af Thuleradaren har der hele tiden været to elementer, som vi har haft for øje. For det første skulle missilskjoldet ikke have en negativ indflydelse på verdensfreden, stabiliteten i verden; og for det andet skulle Grønland godkende, at deres land blev inddraget i missilskjoldet. De to punkter har været og er afgørende for Enhedslistens holdning.

Kl. 11.45

Hvad angår det sidste, spørgsmålet om Grønlands godkendelse, synes vi, der er sket et skridt fremad med principerklæringen. Vi synes, at det er godt, den principerklæring er blevet lavet. Den rummer noget elastik. Meget kommer til at handle om, hvordan den bliver udmøntet. Men det er bestemt et skridt i den rigtige retning, og det kan vi kun kvittere for.

Når man alligevel kan have en lidt løren holdning til det, så er det selvfølgelig, fordi det også kan trække i en anden retning. Og i den forbindelse var det ikke nogen skøn opførsel omkring fremlæggelsen af flertallets forslag til vedtagelse, vi så. Men det er godt, at vi har fået den principerklæring. Det kan bruges som

grundlag for at gå et skridt fremad, og det er fint.

Men så står det andet spørgsmål jo tilbage: at missilskjoldet ikke skal have en negativ indflydelse på den sikkerhedspolitiske situation i verden. Og der må vi konstatere, at der er en række spørgsmål, som stadig er uafklarede.

For det første er der ikke blevet givet noget svar på, hvorfor et missilskjold skulle være det rigtige instrument til at imødegå udfordringer fra stater eller bevægelser, som måtte besidde masseødelæggelsesvåben. Tværtimod, synes jeg, for al den dokumentation og al den debat, der kommer frem, viser, at det ikke er et særlig egnet instrument til det. Der er masser af ting, som burde gøres i stedet for, og som i virkeligheden verden ikke bliver gjort, fordi der skal puttes enorme summer ind i dette missilskjold.

For det andet må vi jo konstatere, at missilskjoldet indgår i en amerikansk doktrin om forebyggende angreb, og at denne doktrin skal bruges til at cementere USA's militære overlegenhed. Det synes vi er i sig selv et meget afgørende argument imod missilskjoldet, for det bliver altid fremstillet, som om det er et forsvarssystem, men virkeligheden er jo, at et forsvarssystem også kan bruges offensivt. Hvis man har tilliden til, at man kan angribe andre lande uden at risikere selv at blive ramt, så kan det jo nedsætte tærskelen for, hvornår man er villig til at angribe disse lande.

I den forbindelse skal det ikke være nogen hemmelighed, at vi er dybt bekymrede over de seneste meldinger fra USA om, at man nu er i gang med at ophæve forbuddet mod at forske i udviklingen af atomvåben, hvor man lægger op til at gå i gang med at forske og udvikle forskningen i såkaldte små atombomber. De spiller ind i hele det her spil som noget, hvor man fra USA's side går enegang, og hvor man ønsker at have en total militær overlegenhed på verdensplan.

Og det er så det, der vil kunne føre til – for det tredje – at man ser, at lande, som ligger i konkurrence med USA, f.eks. Kina, anskaffer sig våben til at kunne gennembyrde sådan et missilskjold. Det kan så udløse en oprustningsspiral i Sydøstasien, f.eks. i forholdet mellem Kina, Pakistan og Indien.

Det er interessant at se den udtalelse, der for nylig kom fra den indiske udenrigsminister, som i forbindelse med USA's og Englands og Danmarks angreb på Irak udtalte, at Indien havde meget mere ret til et forebyggende angreb